

Sokolnícký zpravodaj

ZDARMA

VDÁVÁ ZASTUPITELSTVO OBCE SOKOLNIC

květen 2010

Stavba sportoviště

Na základě rozhodnutí rady obce bylo vyhlášeno výběrové řízení na stavbu sportoviště za obecním úřadem. Písemně bylo osloveno několik firem a výzva byla zveřejněna i na Internetu. Nabídky předložilo celkem 13 uchazečů.

EDMA s.r.o., Drnovice	1 422 092 Kč
STRABAG a.s., Brno	1 757 966 Kč
PRUFIA spol. s r.o., Nivnice	1 831 199 Kč
VYSSPA Sport Technology s.r.o., Plzeň	1 873 938 Kč
JM Demicarr s.r.o., Slavkov u Brna	1 901 408 Kč
SWIETELSKY s.r.o., Jindřichův Hradec	1 931 951 Kč
PRAGOSPORT a.s., Praha	1 998 637 Kč
J.I.H.- Ing. Jiří Huptych, Praha	2 207 592 Kč
TUBEKO SPORT spol. s r.o., Nové Strašecí	2 207 892 Kč
Linhart sport spol. s.r.o., Stará Boleslav	2 233 500 Kč
Techtex s.r.o., Praha	2 243 185 Kč
VHS Brno a.s., Brno	2 557 076 Kč
A SPORT PRODUKT s.r.o., Praha	2 824 932 Kč

Před konečným rozhodnutím byla provedena prohlídka sportovišť, která vystavěla firma EDMA z Drnovic. Protože zástupci obce byli spokojeni s kvalitou navštívených staveb, bylo rozhodnuto vybrat nabídku firmy EDMA a s ní uzavřít smlouvu o dílo. Součástí smlouvy bude i pravidelná roční údržba umělého povrchu hřiště po celou dobu záruky, tj. 60 měsíců. Stavba by měla být dokončena do poloviny letních prázdnin.

Víceúčelové hřiště o rozměrech 20 x 40 metrů s umělou trávou (na asfaltové drenážní podložce) bude obsahovat i oplocení, veřejné osvětlení a potřebné vybavení.

Výběrové řízení na zpracování dokumentace přístavby základní školy. Již v minulém čísle byly úvodní informace o průběhu výběrového řízení na zpracování projektové dokumentace pro územní řízení i stavební povolení. Nyní zveřejňujeme i seznam uchazečů a jejich cenové nabídky.

Ing. arch. Běhal, Brno	385 000 Kč
VIA ALTA a.s., Třebíč	438 000 Kč
Studio DD + s.r.o., Nový Knín	440 400 Kč
Projektční kancelář ALFA s.r.o., Hodonín	490 056 Kč
T PROJEKT - Ing. Tuček, Břeclav	507 600 Kč
Architekti Tihelka-Starycha, Brno	532 800 Kč
TIPRO projekt s.r.o., Brno	537 600 Kč
INTAR a.s., Brno	562 800 Kč
STATIKA – DYNAMIKA s.r.o., Brno	593 000 Kč
Stavební projekce s.r.o., Pardubice	684 000 Kč
ARCH 21 s.r.o., Brno	690 000 Kč
PROJECT HOUSE s.r.o., Třebíč	882 000 Kč

Žádost o předběžné vyjádření k technickému záměru E.ON.

Jedná se o žádost energetiky, která chce severní část obce (od ulice Václava Haňky, Podešvovy, Nivy, Zahradní, Moravské, Šlapanické a Za Sýpkou) rekonstruovat tak, že ponechají vzdušné vedení na sloupech. Současné vodiče by byly pouze nahrazeny novými izolovanými vodiči. Rada obce s tímto řešením nesouhlasí a požaduje rozvody ukládat do země. Obec je chráněnou památkovou zónou a energetika má v katastru obce Sokolnice asi 42 km vzdušných vedení vysokého a velmi vysokého napětí, které velmi znevýhodňuje celé území. Rada je proto přesvědčena, že energetika by měla splatit část pomyslného dluhu tím, že provede rozvody na vlastní náklady do země. Z hlediska obce to znamená v těchto ulicích vybudovat nové veřejné osvětlení, což bude znamenat investici ve výši několik milionů Kč. Nicméně je lepší jít touto cestou než povolit rekonstrukci stávajícího vzdušného vedení. Rada obce proto vydala nesouhlasné stanovisko k tomuto technickému záměru. Obec má i oporu v platném územním plánu obce Sokolnice, který v textové části uvádí, že při rekonstrukci sítě nízkého napětí se bude provádět její kabelizace. Protože na rekonstrukci bude potřeba zpracovat projektovou dokumentaci a na stavebním úřadě vyřídit potřebná povolení, není časově možné tyto práce zahájit již letos. Rekonstrukce sítě nízkého napětí a stavba nového veřejného osvětlení tak může být zahájena až v příštím roce. Bližší podrobnosti o trasách kabelů a umístění svítidel veřejného osvětlení budou známy až po zpracování projektové dokumentace.

Opravy chodníků v roce 2010.

Rada schválila záměr opravy několika chodníků, na které jsou připraveny projekty. Bez problémů zřejmě bude schválení chodníku na ulici Masarykova a části chodníku na ulici Zámecká. Otazník zůstává nad rekonstrukcí centra obce (chodník kolem obecního úřadu a kapličky, nový záliv pro autobus před nákupním střediskem, rekonstrukce zálivu u restaurace, přechod pro chodce u pošty) a chodníky, kde plánuje energetika rekonstrukci rozvodů elektrické energie. Na straně jedné je zapotřebí stav chodníků a místních komunikací postupně zlepšovat. Na straně druhé by bylo velmi nerozumné letos zajistit jejich opravu a v příštím roce je rozkopat při pokládce kabelů. Radu tak bude v polovině května čekat nelehké rozhodování.

Dětské hřiště u zdravotního střediska.

Rada obce se seznámila s podnětem na rozšíření dětského hřiště u zdravotního střediska o pískoviště a nějakou houpačku. Rada obce nesouhlasí s výstavbou pískoviště, protože je to velký problém zejména hygienických důvodů. Bohužel obce veřejná pískoviště ruší,

neboť pro pískoviště platí přísné hygienické předpisy, které v podstatě ani nelze dodržet. Rada neschválila ani doplnění o další atrakci, protože je přesvědčena, že hřiště je třeba řešit komplexně – existenci, rozsah, vlastnické vztahy, předepsané prohlídky a podobně. Na doplnění hřiště (byť i o jednu atrakci) by bylo nutné zpracovat jednoduchou dokumentaci, požádat stavební úřad o povolení atd. Rada upřednostňuje dokončit již projednané a schválené akce - výstavbu moderního sportoviště za obecním úřadem a nového dětského hřiště vedle mateřské školky. Rozhodnutí, jak dál s dětským hřištěm u zdravotního střediska, je tak ponecháno na novém zastupitelstvu. Výměny sedaček na obou houpačkách, nátery a nějaké další drobnosti již byly dokončeny.

Kupní smlouva.

Obec je majitelem budovy nákupního střediska na návsi. Pozemek pod stavbou vlastní stát, zastoupený úřadem pro zastupování státu ve věcech majetkových (ÚZSVM). Obec dlouhodobě usiluje o jeho zakoupení. V současné době byla obci předložena kupní smlouva a ÚZSVM požaduje, aby jí schválilo zastupitelstvo. Rada obce proto rozhodla svolat na čtvrtek 13. května krátké veřejné zasedání zastupitelstva, kde bude projednán pouze tento jeden bod. Rada doporučuje zastupitelstvu text kupní smlouvy schválit. Kupní cena činí 1.097.000,- Kč. Tato částka je již zapracována ve schváleném rozpočtu obce na rok 2010 a je dokonce o několik tisíc nižší, než se předpokládalo.

Žádost o pronájem nebytových prostor.

Rada obce projednala žádost o pronájem části hasičské zbrojnice za účelem zřízení prodejny potravinářského zboží v místech bývalé drogerie. Rada obce žádosti nevyhověla, protože již v minulosti rozhodla, že tento prostor budou využívat rodiče s dětmi jako klubovnu. Navíc v budově hasičské zbrojnice není vhodné zřízovat prodejnu potravinářského zboží.

Dětské hřiště.

Rada obce schválila návrh projektu na dětské hřiště vedle restaurace U Husara, který předložila arch. Vlhová. Rada obce k němu nemá výhrady a žádá Ing. Vlhovou, aby zajistila potřebná vyjádření a stanoviska, abychom mohli požádat stavební úřad o schválení stavby. Současně je ještě objednan u firmy EEIKA výpočet přesných míst bodů veřejného osvětlení na tomto hřišti, aby svítidla byla vhodně rozmístěna.

Koupě pozemku na ulici Kaštanová.

Pan Kučera je vlastníkem pozemku p.č. 591/13, orná půda o výměře 3.788 m². Je to asi 20 m široký pás mezi 11 novými domy na ulici U Cukrovaru a ulicí Kaštanovou. Nad pozemkem vede vysoké napětí, dále je

zde uložen výtlačk závlahové soustavy a dešťová kanalizace a nedá se zde stavět. Obec by chtěla těsně vedle silnice vybudovat podélné parkovací stání pro automobily a zbytek zatravnit. Panu Kučerovi byla nabídnuta cena

100–150 tis. Kč za celou parcelu, případně 50 Kč m² za tři metry široký pás kolem komunikace. V případě vyšších finančních nároků nedoporučí rada pozemek, nebo jeho část, kupovat.

O Z N Á M E N Í

o době a místě konání voleb do Poslanecké sněmovny Parlamentu ČR v obci Sokolnice

Starosta obce Sokolnice, podle §15 odst. 1 zákona č. 247/95 Sb., o volbách do Parlamentu ČR a o změně a doplnění některých dalších zákonů, ve znění pozdějších předpisů

oznamuje:

Volby do Poslanecké sněmovny Parlamentu České republiky se uskuteční:

v pátek 28. května 2010 od 14.00 hod. do 22.00 hod.

v sobotu 29. května 2010 od 8.00 hod. do 14.00 hod.

- * Místem konání voleb do Poslanecké sněmovny Parlamentu ČR je místnost sokolovny na ulici Masarykova č. p. 370 pro voliče z celé obce.
- * Volič přinese s sebou do volební místnosti hlasovací lístky, pokud je obdržel.
- * Volič je povinen před hlasováním prokázat totožnost a státní občanství České republiky (platným občanským průkazem, cestovním, diplomatickým nebo služebním pasem České republiky anebo cestovním průkazem), jinak mu volební komise hlasování neumožní.
- * K zajištění pořádku a důstojného průběhu hlasování ve volební místnosti a bezprostředním okolí je každý povinen uposlechnout pokynů předsedy okrskové volební komise.
- * Každý volič se musí před hlasováním odebrat do prostoru určeného pro úpravu hlasovacích lístků, jinak mu volební komise hlasování neumožní.

V Sokolnicích dne 03. 05. 2010

*Životský Jiří v. r.
starosta obce*

TJ SOKOL SOKOLNICE SRDEČNĚ ZVE VŠECHNY OBČANY NA

JÁNSKÉ HODY

konané ve dnech 11.–13. června 2010

Program:

pátek 11. 6. 2010 ve 20 hodin DISKOTÉKA – DJ Boris

sobota 12. 6. 2010 ve 20 hodin PŘEDHODOVÁ ZÁBAVA – hraje Podboranka

neděle 13. 6. 2010 v dopoledních hodinách zvaní stárek a stárků na hody

od 13 hodin hraje před sokolovnou krojovaná kapela

ve 14 hodin předání hodového práva stárkům

krojovaný průvod obcí / HODOVÁ ZÁBAVA na hřišti

Duchovní okénko

POZVÁNKA

V neděli 13. června 2010 v 10.00 hodin oslavíme při hodové bohoslužbě v zámecké kapli

svátek narození patrona naší farnosti svatého Jana Křtitele

Zveme všechny děti a mládež k účasti v krojích

Srdečně zvou sokolničtí farníci

Okénko do mateřské školky

Po dlouhé zimě jsme se už všichni těšili na sluníčko a podle starých zvyklostí jsme přivítali jaro spálením a hozením MORENY do vody v zámeckém parku.

Také jsme navštívili brněnské divadlo Bolka Polívky, kde děti shlédly pohádku O CHYTRÉM HONZOVI.

Předškoláci začali jezdit do kurzu lekce plavání v krytém bazénu v Blučině.

Posledním dubnovým dopolednem se nesl naší školkou smích a veselé dovádění. Nejen děti se proměnily v ježibaby a čaroděje, rejdlily po zahradě, hrály si, soutěžily a opékaly špekáčky. Na závěr dostalo každé z dětí sladkou odměnu.

Právě v těchto dnech se koná zápis do naší mateřské školky na nový školní rok. Přijdou se za námi podívat naši noví kamarádi. Podívat se, co celý den děláme ve školce, jaké máme třídy, zahradu a spoustu jiných věcí. Už teď se na ně těšíme.

Láska brány otevírá

V neděli 2. května 2010 odpoledne se v místní sokolovně uskutečnil hudebně zábavný pořad Láska brány otevírá. Před patnáctou hodinou jsme spěchaly, abychom našly místo k sezení. Kolem kapličky bylo plno automobilů. Vše nasvědčovalo tomu, že sál bude asi velmi plný hudby milovníků spoluobčanů. Při vstupu do budovy sokolovny jsme zapochybovaly, zda jeme ve správný čas, neboť bylo v předsálí ticho. Ještě větší překvapení nastalo při vstupu do sálu.

Kulturní akce se zúčastnilo asi 25 posluchačů, z nich dva hosté z Kobylnic. To je téměř jedno procento obyvatel obce.

Vzhledem k tomu, že počasí bylo příznivé na aktivity v přírodě, dala většina občanů přednost jinému vyžití (v aktivním případě sportu, v pasívním případě televizním pořadům). Dobrovolný příspěvek byl určen žákům základní školy. Pro rodiče žáků školy se naskytla možnost škole přispět a současně být obdarován - příjemným kulturním zážitkem.

I příprava sálu sokolovny vyžadovala úpravy, které zdarma a dobrovolně členové Sokola provádějí.

Na programu byly melodie známých operet a muzikálů.

Vzhledem k tomu, že v sokolovně je vynikající akustika, byl potlesk hrstky přítomných bouřlivým aplausem a doprovázel jednotlivá vystoupení umělců.

Prostředí místní sokolovny pro mnohé občany není konkurenční proti kulturním stánkům ve velkých městech. Mnozí se trmácejí za kulturním zážitkem například do hlavního města. Nešetří časem ani finančními prostředky a přitom výkony členů Umělecké agentury Aleny Bastlové z Opavy byly vynikající. Na jejich tvářích nebylo poznat rozčarování nebo zklamání z téměř prázdného sálu.

I přesto paní Alena Bastlová vyjádřila naději, že snad příště se sejdem ve větším počtu.

M.M. , JŠ

Kam s nimi

V březnovém čísle jsme občany informovali o nově instalovaných koších pro majitele pejsků. Jeden z košů byl umístěn na křižovatce ulic Kaštanová, Krakovská. S politováním musíme konstatovat, že dne 2. května 2010 byla rolka igelitových sáčků vytažena a rozvinuta po délce chodníku od koše až na začátek obce Telnice.

Rádi chceme věřit tomu, že dotyční lidé nedomysleli, že způsobili škodu obci a tedy nám všem. Způsobili také škodu těm majitelům pejsků, kteří se chovají kultivovaně, ohleduplně k ostatním a nemohou tak dodržovat čistotu a pořádek v obytné zóně obce.

Dále se také jedná o opakované a úmyslné ničení automatu na jízdenky IDS před nákupním střediskem. Občanům je tak znemožněn včasný nákup jízdenky a hrozí možnost úhrady jízdenky téměř v dvojnásobné výši u řidiče.

Pěknou vizitkou obce jistě není rozbitá čekárna autobusové zastávky, zničená vandaly. Je v zájmu nás všech, aby naše obec byla upravená a finanční prostředky nebyly plýtvány na zbytečně opakované opravy.

Členové Komise pro vydávání Sokolnického zpravodaje

Vážení čtenáři,

zastupitelstvo obce Sokolnice je voleno širokým spektrem občanů. Obsah Sokolnického zpravodaje byl vždy nepolitický. Ani při komunálních volbách nevyužívají lídři jednotlivých stran a seskupení zpravodaj k předvolební kampani – za to jim redakce děkuje. Po uskutečnění voleb někteří lídři krátce poděkují svým voličům.

Sokolnický zpravodaj je hrazen z rozpočtu obce a slouží k podávání informací občanům jednak z obecního úřadu, jednak z příspěvkových organizací, spolků a od jednotlivců.

Děkujeme všem, kteří přispívají svými podněty, myšlenkami a úvahami na různá témata. Pomáhají nám obsah tvořit a rozšiřovat. Chceme i nadále zachovat nepolitičnost obecního zpravodaje.

Členové Komise pro vydávání Sokolnického zpravodaje

Historie

Úvodem bych chtěla vysvětlit, proč se chci věnovat této kapitole obecní kroniky. Blíží se totiž komunální volby, proto historie obecních úřadů není bez zajímavosti. Jde obsáhlý materiál, proto bude vycházet až do říjnových voleb na pokračování.

Obecní záležitosti

Za dřívějších dob vedli obecní záležitosti ve městech i na venkově rychtář, starosta, jemuž se říkalo „pudmistr“, a konšelé, jimž se někdy říkalo „mladší“ nebo „radní“. Titul a oslovení „pán“ měla tehdy pouze vrchnost. Jméno rolník nebo sedlák se tehdy užívalo mezi lidem velmi málo. Všeobecně se říkalo soused.

Obce, které měly vlastní správu, měly vlastní pečeť a znaky. Měly je města i vesnice, ale i městské (vesnické) části. Ve znaku měly obce nejčastěji věci hospodářské: radlice, krojidlo, kosíř, nůž, osoby či zvířata nebo jejich hlavy. Mnohé obce měly v pečetě znak dle významu svého jména:

Husovice – husu, Jehnice – jehně, Olšany – olši, Bosonohy – bosou nohu. Sokolnice mají v pečetě ve štítě krojidlo, rádlo a dvě růže, na štítě stojí pták sokol.

Nejstarší pečeť s letopočtem v okrese brněnském měly např. obce: Střelice 1589, Bohunice 1717, Sokolnice a Jiříkovice 1687, Telnice 1648.

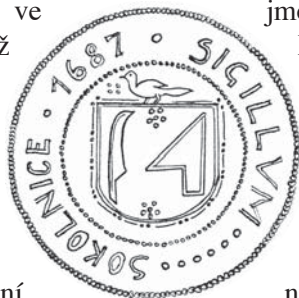
Obecní úřad představovali až do roku 1849 rychtář, pudmistr a dva konšelé. První záznam máme v kronice Sokolnic bývalého starosty Františka Umláška z roku 1836. V tomto roce byli dále v úřadu rychtář Tomáš Čech z čísla 11

pudmistr Florián Mrkvica z čísla 27

konšel Antonín Sekanina z čísla 48

konšel Matěj Kundera.

V následujících letech se v těchto úřadech vystřídala

jména Jan Burk, Petr Sedlák, Filip Sekanina, Martin Kašparovský.

Rychtář byl obecním soudcem a urovnával spory mezi občany, „rozkazoval“ s drábem na robotu, plnil přesně vůli vrchnosti a jejich úředníků. Není proto divu, že byl nazýván od mnohých občanů „vrchnostenským sluhou“. Za služby, které plnil pro vrchnost, mu byla odpuštěna robotu. Při každém sebemenším úřadování nosil hůl, někde palcát, které byly odznakem jeho moci. Někdy nosili rychtáři i dlouhý kabát, na jehož zádech byl vyšíť buď veliký květ nebo někdy znak s částí pečetě. Podle toho byl poznat mezi občany.

„Pudmistr“ zastával většinou věci obecní. Opatroval obecní pečeť, vybíral daně čili kontribuce a odváděl je na správu panství, od dob Josefa II. přímo na úřady.

Z konšelů byl jeden k ruce rychtáři a druhý starostovi. V případě nepřítomnosti rychtáře nebo pudmistra je zastupovali. Za své práce neměli žádné úlevy v robotě, vše dělali zadarmo. Obecní úředníci byli voleni na rok a skládali vrchnosti přísahu před shromážděnou obcí. Vrchnostenský úředník četl přítomným pravidla, jimiž se měli řídit v různých situacích. O nich se zmíním v dalším pokračování.

Čerpáno a upraveno z kroniky obce Sokolnice. V některých pasážích je ponechán originální slovosled.

M.M.

Pohled do historie naší obce a jejího okolí

část čtvrtá

V březnovém čísle Sokolnického zpravodaje jsme se zabývali kapitolami ze života bratří Hynka a Jana Melichara Bořítových před stavovským povstáním, tedy do roku 1618. Pro historii naší obce má velký význam mladší z nich, majitel panství sokolnicko – kobylnického, Jan Melichar Bořita z Budče.

Jan Melichar se věnoval dráze vojenské. Býval proto velmi často a dlouho mimo Sokolnice, takže po něm téměř žádné stopy ani památky nezůstaly. Věkem byl přibližně vrstevníkem známého Albrechta z Valdštejna a Jindřicha Šlika, toho, který jak známo stál v čele pěšího pluku Moravanů na Bílé Hoře. Jan Melichar bojoval v Uhrách proti Turkům a kolem roku 1605 pod

Jiřím z Hodic proti Bočkajovcům (vojska sedmihradského knížete Štěpána Bočkaje), kteří vpadli z Uher na Moravu. Asi kolem roku 1610 se oženil s Kateřinou, hraběnkou z Hodic, dcerou již zmíněného Jiřího z Hodic, který byl vůdce stavovských vojsk, postavených proti Bočkajovcům. Za zásluhy byl na přímluvu arcivévodky Matyáše přijat moravskými stavy mezi stálé panské rody. Jan Melichar byl roku 1614 jmenován plukovníkem jízdy moravských stavů. K vojsku jej vedla záliba a snad i potřeba peněz, neboť důstojnická služba byla tehdy velmi dobře placena a dá se předpokládat, že panství bořitovské, které tak rychle povstalo a rozrůstalo se, nebylo asi bez dluhů.

Povstání stavů proti císaři začalo v Praze 23. května 1618, defenestrací českých místodržitelů Slavaty a Martiny. Jan Melichar Bořita na Sokolnicích a Kobylnicích se stal hned na počátku povstání moravských stavů, jak ve správě země, tak i na poli válečném, jednou z jeho nejvýznamnějších postav.

Když moravští stavové vyhlásili 2. 5. 1619, že se připojují ke stavům českým, a lid brněnský prohlásil, že chce být s nimi zajedno, stalo se povstání proti císaři hotovou věcí. Dne 5. května 1619 vítězí moravští stavové v bitvě nad císařským vojskem

u Věstonic. Císařskému vojsku velel generál Dampier, který byl poražen zásluhou zejména Ladislava Veleny z Žerotína. Brzy na to byl Velen zvolen zemským hejtmanem moravským. Byla mu mimo jiné svěřena i otázka zemských financí. K pečetení zápisů rukojemských mu bylo přiděleno šest osob a jednou z nich byl právě Jan Melichar Bořita.

V této době stihla bořitovské statky velká pohroma. Císařský generál Dampier, ležící svým vojskem u Dyje, svojí jízdou 25. září 1619 s neslýchanou krutostí zpusťoval řadu vesnic a statků proti císaři jdoucích

Kouniců (Slavkovsko, Ždánicko a jiné) a Janu Melicharu Bořitovi vypálil v Sokolnicích zámek a poplenil a spálil v jeho okolí se nalézající dědiny. Na bořitovském panství byl rozsah škod velice značný.

Jak vypadal sokolnický zámek – tvrz v té době není zaznamenáno. Nelišil se ani příliš od toho, který byl na starém místě vybudován po třicetileté válce. Jeho opevnění mělo tři brány. První z nich byla na cestě od Slaniska – ovčírny směrem ke mlýnu (pravděpodobně v místě křižovatky silnice z Kobylnic a odbočky k sokolnickému zámku).

Druhá byla při vjezdu do „spodního a horního dvora“, zřejmě mezi farou (současný majitel pan Mikulášek) a dřívějším obydlím poklasného (rohový dům naproti přes cestu). Třetí brána se nacházela někde v místě nynější brány do zámeckého parku od cesty z ulice Nad Vrbím.

...Pokračování příště

Použitá literatura Ing. Antonín Sekanina: *Pohled do historie obce Telnice a jejího okolí*

Upraveno: M.M.

Reformy císaře Josefa II. a život prostých lidí

O reformách všeho možného i nemožného slyšíme a čteme denně. Jestli jsou všechny k našemu prospěchu, to nechám na vašem uvážení. Je jisté, že některé být musí. Reforma není žádný nový pojem, to věděl i císař Josef II., který je považován za největšího reformátora.

Císařovna Marie Terezie porodila mezi svým dvacátým a devětatřicátým rokem 16 dětí, 11 dcer a pět synů. Prvorozeným synem byl Josef II., který se narodil v roce 1741, v pořadí jako čtvrté dítě. Od roku 1765 vládl společně s matkou a po její smrti v roce 1780 vládl sám.

Byl si vědom nutnosti reformy a navíc byl šetrný.

Zrušil dvory svých sourozenců, snížil stav koní a mezků v císařských stájích z 1200 na 800 kusů, omezil pořádání velkolepých slavností. Nechal v císařském hradě ve Vídni uzavřít prkny některé chodby i s pokoji a propustil mnoho služebnictva.

Zrušil po celé říši asi 7000 klášterů, na Moravě 41. Zrušil pouze však ty, které se nezabývaly vyučováním, nepěstovaly vědy a nepečovaly o nemocné nebo děti. Z klášterů nechal udělat nemocnice. Díky tomuto rozhodnutí máme v Brně nemocnici u sv. Anny. Propuštěné mnichy a jeptišky však nenechal bez prostředků, všichni dostávali důchod.

Svou dobu předběhl ve zdravotnictví. Zavedl poplatky v nemocnicích, ale pacienti byli rozděleni do skupin. Bohatí platili jeden zlatý denně, chudí a nema-

jetní pacienti byli léčeni zdarma, museli však předložit potvrzení od rychtáře nebo faráře, ostatní pacienti byli léčeni pomocí nadací. Zavedl anonymní porod, při kterých žena nemusela zveřejňovat své jméno, a zavedl adopci, žena po porodu mohla ponechat dítě v nemocnici a to mohlo být ihned adoptováno. Zakládal ústavy pro hluché a slepé. Také zakládal ústavy pro duševně nemocné, se kterými se do té doby jednalo hůře než s dobytčím. Z dobytka byl aspoň nějaký užitek a tak mírně duševně nemocní byli zapřaháni do pluhů jako ten dobytek a také poháněli mlýnská kola. Tenkrát byla leckde poháněna mlýnská kola lidmi běžajícími v jejich nitru. Více duševně nemocní bývali přikováni řetězem za krk ke stěně. V ústavech zavedených Josefem II. jim bylo podstatně lépe, zde byli lidé s těžším onemocněním zavírání „jen“ do železných klecí.

Josef II. rozhodl, že ze žádného místa v říši nesmí trvat cesta do kostela déle než hodinu, a tak nechal stavět stovky nových kostelů a far. Sám také určoval, kolik svíček může maximálně v kostele svítit, to bylo jeho šetrností, ale musíme si uvědomit, že svíce byla v té době drahá. Teprve později vynález parafinu svíce podstatně zlevnil a zpřístupnil lidu. Zakázal používat hřbitovy, které byly uvnitř obcí, a tak byly zakládány nové, mimo obce. Díky své šetrnosti vymyslel rakev, která se dala používat neustále dokola. Měla otevírací dno, které

se nad vykopaným hrobem otevřelo a nebožtík vypadl do hrobu, navíc nebožtík musel být nahý, aby se šetřily šaty. Tato reforma se však lidem vůbec nelíbila, a tak ji po čase sám zrušil. Zavedl povinné ohledávání mrtvých.

Soudcům zakázal vedlejší činnost a braní darů. Zrušil trestání čarodějnictví, trest smrti, mučení a zohavování těl. Zavedl však poutání do řetězů a ponechal bití holí a vypalování cejchu. Zavedl trest považovaný za hanbu, a to zametání ulic, tento trest byl hlavně určen příslušníkům šlechty a také u ní vyvolal velký odpor.

Nejznámější jeho reforma je z roku 1781, kterou zrušil nevolnictví. Ta právně zajišťovala rolníkům osobní svobodu. Mohli se stěhovat, učit se řemeslům, umění a hledat obživu všude, kde ji naleznou. Ve stejném roce vydal „Toleranční patent“, který zajišťoval všem vyznáním praktikovat své bohoslužby, mít své pohřby, svá kázání a své učitele, ale do svých svatyní nesměli mít vchod z hlavní ulice a nesměli mít zvony.

Zvýšil počet základních škol a ti rodiče, kteří neposílali děti do školy, museli počítat s přísnými tresty.

Pro lid otevřel ve Vídni Prátr a v Brně park v Lužánkách. Místo latiny určil za úřední jazyk němčinu a všichni úředníci se museli do určité doby naučit německy, pokud se nenaučili, byli propuštěni.

Zrušil také dvorskou poklonu a líbání ruky.

Toto je jen malá část Josefových reforem, taková ukáзка, on totiž celý život podřídil reformám. Vstával v létě v 5 hodin, v zimě v 6 hodin. Spávat chodil zpravidla ve 23 hodin, ale pokud bylo něco neodkladného, tak to ještě vyřizoval i po této hodině. Ve dne i v noci mu museli být neustále k dispozici dva tajemníci, kteří zapisovali jeho rozhodnutí. Vedle jeho pracovny byla chodba návštěv, kam měl přístup každý, Josef II. tam přijímal prosebné listy a naslouchal stížnostem prostých lidí.

Josef II. také hodně cestoval, sám se chtěl přesvědčovat o plnění svých reforem. Při svých cestách se vyhýbal šlechtickým sídlům, a tak spával v hostincích a na farách. Pokud zjistil neplnění svých nařízení, dokázal velice tvrdě uplatnit svůj majestát. Každý večer si zapisoval to, co ten den viděl a zažil. Málo kdo by to dokázal, v té době, zapsat lépe než on. V roce 1769 cestoval po Moravě a to, co si zapsal o zdejších životě obyvatel, se týkalo i obyvatel Sokolnic, určitě na tom nebyli jinak, nebo snad lépe, než v ostatních obcích. Je to tedy přesný popis toho, jak se v té době u nás žilo.

„Mají křivici, jsou hubení a oblečení v hadrech. Od dětství musí robotovat. V polorozpadlých chatrčích spí rodiče na slámě, nahé děti na širokých okrajích udusané hlíny. Nikdy se nemyjí, což podporuje vznik epidemií. Nestarají se o ně žádný lékař. Ani jejich osobní vlastnictví není jisté před hrabivostí pánů. Na každé návsi nebo před zámkem stojí nástroje na mučení. Vzpurné sedláky poutají do želez a posazují je při tom na špičatý kůl, který proniká hluboko do masa. Za sebemenší prohrěšek

dostávají patnáct ran holí. Nevolníka, který přijde do práce třeba jen o půl hodiny pozdě, ubíjí téměř k smrti.“

Tak císař napsal svá pozorování o životě našich předků, našich praprababiček a prapradědů. Mladí čtenáři si možná myslí, že to je doba, kdy tu ještě chodili mamuti, ale ti dříve narození vědí, že ta doba tak dávná není. Jestli se narodili někdy po roce 1920, tak jejich babička a děda se mohli narodit kolem roku 1850 a jejich babička a děda za panování císaře Josefa II.

Pracovní tempo se na zdraví císaře velmi a neblaze podepsalo. Musíme si také uvědomit, že velkou část jeho „pracovní doby“, hlavně v zimě, pracoval pouze při světle svíček. Ke konci jeho života byl vyhublý na kost, kašlal krev, trpěl dušností a trápily ho bolesti břicha. Navzdory všem zdravotním problémům pracoval stále stejně. 20. února 1790 zemřel. Bylo mu necelých 49 roků.

Jeho sochu můžete vidět v Brně Černovicích v ústavu pro duševně nemocné. Není to původní místo této sochy, ale aspoň, že nebyla zničena, tak jak mnoho jiných a je to symbolické místo. V parku v Lužánkách má také menší pomník.

Život lidí té doby byl plný strachu. Majitelé panství svá sídla nestavěli sami, vlastníma rukama, to stavěli poddaní v rámci povinné roboty, a tak za to nedostali ani zapláceno. A jak to s nimi bylo, když došli pozdě do práce, jste si přečetli. Dále tu byl strach z vojsk a nájezdníků. Například v roce 1663 táhli od jihu Turci, kteří našťestí pro obyvatele Sokolnic dojeli jen do Mězína. Ten vydrancovali a potom celý vypálili. Které obyvatele nevyvraždili, tak odvěkli do otroctví. Na koních vozili pytle s uřezanýma ušima žen, které znásilnili. Uši sušili a měli jako suvenýry. Na památku toho se dělají Štramberské uši, které dostanete při nějakých příležitostech koupit. Sami Turci zřejmě tak krutí nebyli, z té doby se říká „poturčenec horší Turka“ a to byli Maďaři, Chorvaté, Černohorci, Srbové a další příslušníci jižních národů, kteří táhli s Turky. Ale ani vojáci se moc neohlíželi na soukromý majetek, zvláště ne pandůři. A úplná pohroma byla, jestliže některý majitel panství byl sadista. Alžběta Báthoryová nebyla jediná, kdo vraždil poddané. Ta jich však zavraždila nejvíce, údajně 650, pouze dívky a dělala to celých 25 roků, než byla uvězněna na svém hradě.

V článkách o historii se málokdy píše o životě prostých, obyčejných lidí a právě císař Josef II. tento život trochu popsal. A když jsem se dal tedy do psaní, abych vám tehdejší život přiblížil, tak jsem popsal i některé císařovy reformy. Ty jsou opsané z knihy „Synové Marie Terezie“ od Friedricha Weissensteinera. A obě témata spolu souvisí, reformy Josefa II. totiž velmi ulehčily život obyčejným lidem.

Jsem stále překvapován, kolik lidí, čtenářů Zpravodaje, mě za mé články chválí a říká, ať dál píši. Všem děkuji a doufám, že jste si počítli, i když to téma nebylo zrovna veselé, ale taková to byla doba.

Jan Fojtl.

24. duben 1945 – útržky vzpomínek a zážitků 10-ti letého děvčete

Přestali jsme chodit do školy, to se nám líbilo, ale z té blízkosti se kanonády jsme měli strach. Lidé, co bydleli v okolí zámku, se „ubytovali“ v zámeckém sklepe. Před vrata postavili z fošen zábranu proti střepinám. My, děcka, jsme byly pokud možno venku, ale stále v blízkosti sklepa.

Fronta se blížila mílovými kroky. Několik dní jsme zaznamenali zřetelný pohyb německých vojáků. Ke vši hrůze přímo před zámek Němci přistavili 3 tanky – „tygry.“ Vyvolali tím velké obavy, hlavně dospělých. Naštěstí ještě tentýž den velice rychle odjeli i s tanky, kam, nevím, jistě už utíkali před Rusy. Před tím jsme ještě zažili letecký nálet. Některé bomby padly do bažantnice, jedna zasáhla pravé křídlo zámku v nádvoří. Sklep a lidé byli na levé straně!! Přímo v tuto dobu jsme byly já, sestra a maminka na nádvoří. Zaslechly jsme zvláštní hvizd, hukot, v poslední chvíli jsme vběhly do zámecké chodby nad sklepem. A už to lítalo – křídlice ze střeš, sypalo se sklo, všechno se chvělo a otřásalo. Ihned po nastalém klidu jsme se utíkaly schovat do sklepa.

Přišel den, kdy se 24. dubna náhle objevil ve sklepe Rus se samopalem – proběhl chodbami a vedlejšími kójemi a jen křičel: „fašista nět?“ Všichni byli ohromeni, viděl jen vyděšené lidi a děcka a vzápětí vyběhl zase ven. Krátce potom jsme na vlastní oči viděli generála Malinovského, ale zdržel se jen krátce, se svými vojáky (nebo velením) pokračovali dále, asi do Kobylnic.

Jakmile se situace trochu uklidnila, zůstali jen vojáci Rudé armády. Vrátili jsme se domů, kousek od zámku. Ve sklepe jsme byli asi 10 dní.

Je možné, že moje vzpomínky nejsou přesné, ale určitě pravdivé. Dosud na některé vzpomínám, jako by to bylo včera.

Potom byla situace celkem klidná, až do 8. a 9. května. Nenadále začala kanonáda, i docela blízko se střílelo ze samopalů a jiných zbraní.

V domnění, že se fronta vrací, jsme sebrali něco na přikrytí a schovali se v „našem“ sklepe. Já a moje sestra jsme přečkaly noc v polospánku, rodiče ani oka nezamhouřili. Brzy ráno nám někdo tříská na dveře od domu (byly pořádně bytelné) a prý: „Co je s vámi? Vylezte ven, je konec války!“ Tak jsme vyšli ven – a byla to pravda!

Ještě poslední – úsměvný dodatek: protože Němci vyhodili most nad Zlatým potokem, chodili jsme začátkem září ve skupinkách pěšky do chrlické měšťanky. Byli jsme na polní cestě „na Padělkách,“ přelétalo letadlo – ruské. A jak jsme byli zvyklí, všichni, kluci i holky jsme sebou práskli do příkopu, aktovkami jsme si přikryli hlavy. Za pár vteřin jsme se vzpamatovali, uvědomili si, že je po válce.

Ještě dlouho jsme se tomu nepřičetně chechtali.

Zažili jsme ještě i jiné příhody, ale nikomu bych nepřála, aby se někdy takové válečné události staly.

Olga Honsová

ÚČETNICTVÍ • MZDY • DANĚ MARTINA KUNOVSKÁ – ECONOMY4U

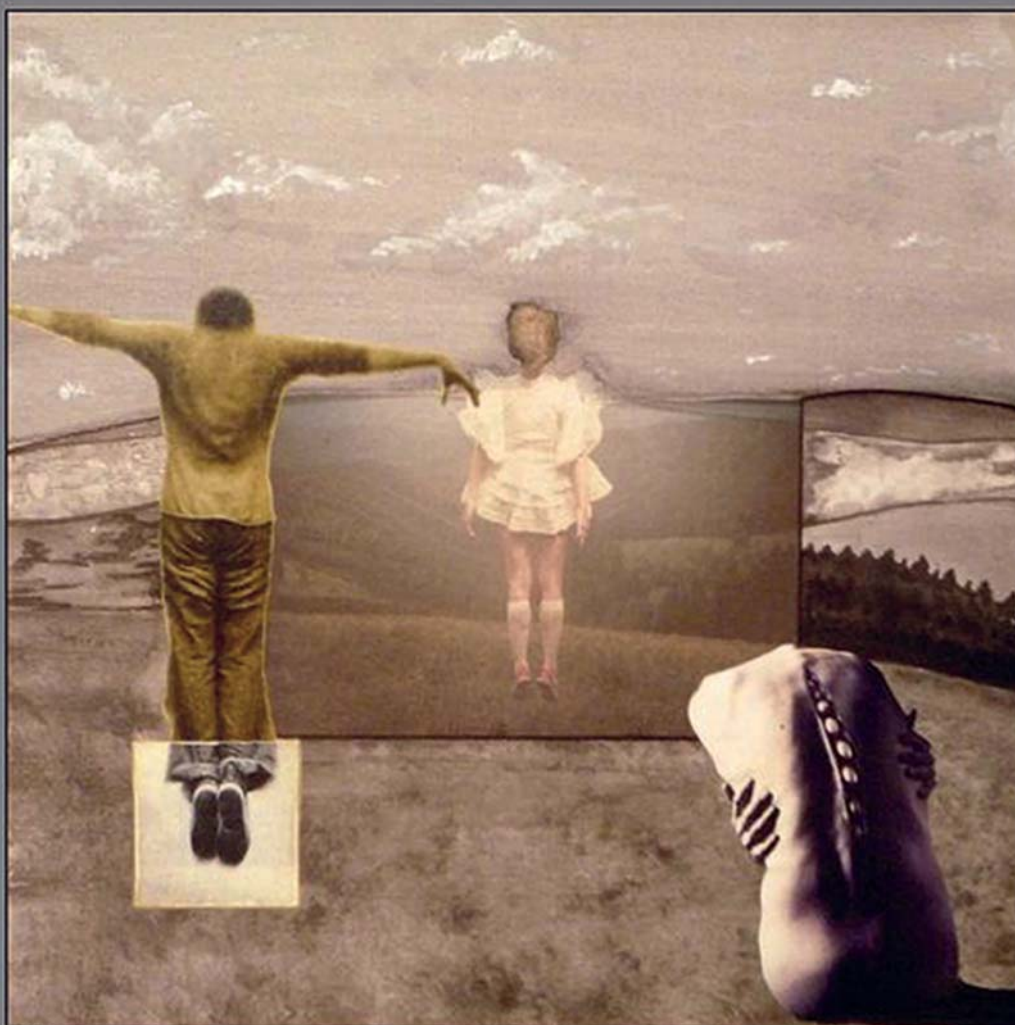
- KOMPLETNÍ VEDENÍ ÚČETNICTVÍ
- MZDOVÁ AGENDA MALÝCH A STŘEDNÍCH FIREM
- DAŇOVÁ EVIDENCE DROBNÝCH PODNIKATELŮ
- ZPRACOVÁNÍ DAŇOVÝCH PŘIZNÁNÍ
- KNIHA JÍZD
- ÚČETNÍ PORADENSTVÍ A DAŇOVÁ OPTIMALIZACE
- REKONSTRUKCE DAŇOVÉ EVIDENCE, ÚČETNICTVÍ

V PŘÍPADĚ ZÁJMU VÁS OSOBNĚ NAVŠTÍVÍM.

mail: ekonomika@economy4u.eu

VOLEJNÍKOVA 675, 664 52 SOKOLNICE
+420 733 228 020

Srdečné pozvání na

Výstavu obrazových koláží Petra Janocha

která se uskuteční 19.–20. června 2010 v Sokolnické sýpce
Slavnostní zahájení v 17.00 hodin

Uzávěrka Sokolnického zpravodaje č. 6–7 je 4. 6. 2010. Příspěvky, prosím, předávejte elektronickou poštou na níže uvedené adresy, na disketě nebo v papírové podobě členům komise pro vydávání Sokolnického zpravodaje:

Butalová Zita

zitab@seznam.cz

Šustrová Jarmila

jarma@volny.cz

Černý Jan

jcmil@volny.cz

Mířková Mirka

Filip Debef

filip@debef.cz

SOKOLNICKÝ ZPRAVODAJ – vydává obec Sokolnice, Komenského 435, 664 52 Sokolnice, IČO: 282596. Sokolnický zpravodaj je vydáván v obci Sokolnice a nemá žádné regionální mutace. Evidenční číslo tisku přidělené MK ČR – MK ČR E 10168. Datum vydání 21. 5. 2010. Příspěvky můžete odevzdávat na Obecním úřadě Sokolnice nebo paní Z. Butalové a J. Šustrové.